

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Інститут модернізації змісту освіти МОН України
Інститут промислових та бізнес технологій (ІПБТ)
Українського державного університету науки і технологій (УДУНТ), м. Дніпро
Українська асоціація управління проектами «УКРНЕТ», м. Київ
Науково-дослідний інститут інтелектуальної власності (НДІВ)
Національної академії правових наук України (НАПрН України), м. Київ
Київський національний університет імені Тараса Шевченка, м. Київ
Національний технічний університет України «Харківський політехнічний інститут»
Національний технічний університет України «Київський політехнічний
університет імені Ігоря Сікорського», м. Київ
Одеський національний морський університет (ОНМУ), м. Одеса
Честоховський політехнічний університет, Польща
Uniwersytet Warszawski, Warszawa, Polska Rzeczpospolita, Польща;
Вища економіко-гуманітарна школа (WSEH) м. Бельсько-Бяла, Польща
Вища школа управління охороною праці в місті Катовіце, (WSZOP), Польща
Університет в Мішкольце, Угорщина
Інститут підвищення кваліфікації, Будапешт, Угорщина
Вища школа менеджменту у Варшаві, (WSM), Польща
Astana IT University, Kazakhstan
за підтримки:
Центр Українсько-європейського наукового співробітництва
Видавничий дім «Гельветика»
Дніпропетровський науково-дослідний експертно-криміналістичний центр МВС України
Юридична компанія «ЮРСЕРВІС», м. Дніпро

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ **за матеріалами**

V Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції
МІСТ «КИЇВ-ДНІПРО»
«УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПРОЄКТНОГО ТА
НЕЙПРОМЕНЕДЖМЕНТУ, ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ УПРАВЛІННЯ,
ТЕХНОЛОГІЙ СТВОРЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ОБ'ЄКТІВ ПРАВА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ, ТРАНСФЕР ТЕХНОЛОГІЙ»,
23-24 березня 2023 р.

ДНІПРО
ЮРСЕРВІС
2023

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

за матеріалами

V Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції

МІСТ «КИЇВ-ДНІПРО»

**«УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПРОЄКТНОГО ТА
НЕЙРОМЕНЕДЖМЕНТУ, ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ УПРАВЛІННЯ,
ТЕХНОЛОГІЙ СТВОРЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ОБ'ЄКТІВ ПРАВА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ, ТРАНСФЕР ТЕХНОЛОГІЙ»,**

23-24 березня 2023 р.

**ДНІПРО
ЮРСЕРВІС
2023**

УДК 005.8:[005.3+004.9+347.77]

Конференція запроваджена МОН України, лист Інституту модернізації змісту освіти МОН України № 21/08-53 від 19.01.2023 року у розділі III. Інтернет-конференції за № 6 у переліку.

Матеріали публікуються за оригіналами, наданими авторами.
Претензії до організаторів не приймаються.

Головний редактор д.т.н., проф. Петренко В.О.
Науковий редактор д.т.н., проф. Молоканова В.М.
Науковий редактор к.т.н., доц. Дорожко Г.К.

«УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПРОЄКТНОГО ТА НЕЙРОМЕНЕДЖМЕНТУ, ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ УПРАВЛІННЯ, ТЕХНОЛОГІЙ СТВОРЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ОБ'ЄКТІВ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ, ТРАНСФЕРУ ТЕХНОЛОГІЙ»: збірник наукових праць за матеріалами V Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (23-24 березня 2023 р.). УДУНТ, УКРNET, НДІВ НАПрН України, Дніпро: Юрсервіс, 2023. 730 с.

У збірнику наукових праць наведені матеріали V Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Управління проєктами. Перспективи розвитку проєктного та нейроменеджменту, інформаційних технологій управління, технологій створення та використання об'єктів права інтелектуальної власності, трансферу технологій». Збірник наукових праць становить інтерес для наукових працівників, викладачів, фахівців з інтелектуальної власності та управління проєктами, а також студентів.

УДК 005.8:[005.3+004.9+347.77]

- © Український державний університет науки і технологій, 2023
- © Українська асоціація управління проєктами, 2023
- © Науково-дослідний інститут інтелектуальної власності
Національної академії правових наук України, 2023
- © Колектив авторів збірника, 2023

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

- ПРОЙДАК Ю.С.** – голова, доктор технічних наук, професор, проректор з наукової роботи Українського державного університету науки і технологій (УДУНТ);
- БУШУЄВ С.Д.** – співголова, президент Української асоціації управління проектами «УКРНЕТ», доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри управління проектами Київського Національного університету будівництва та архітектури;
- ДОРОШЕНКО О.Ф.** – співголова, канд. юридичних наук, директор Науково-дослідного інституту інтелектуальної власності НАПрН України;
- ПЕТРЕНКО В.О.** – заступник голови, доктор технічних наук, професор, в.о. завідувача кафедри інтелектуальної власності та управління проектами УДУНТ, модератор конференції;
- ДОРОЖКО Г.К.** – заступник директора НДПВ НАПрН України, кандидат технічних наук, доцент, модератор конференції;
- МОЛОКАНОВА В.М.** – доктор технічних наук, професор кафедри системного аналізу та управління Національного технічного університету «Дніпровська політехніка»; модератор конференції;
- КОРОГОД Н.П.** – кандидат педагогічних наук, професор, професор кафедри інтелектуальної власності та управління проектами УДУНТ;
- ВІХЛЯЄВ М.Ю.** – доктор юридичних наук, професор, директор Центру Українсько-європейського наукового співробітництва;
- ПЕРЕРВА П.Г.** – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки бізнесу НТУ «Харківський політехнічний інститут», професор університету в Мішкольце (Угорщина), модератор конференції;
- КОБЄЛЄВА Т.О.** – доктор економічних наук, професор, професор кафедри економіки бізнесу НТУ «Харківський політехнічний інститут» модератор конференції;
- ЗАВГОРОДНЯ О.О.** – доктор технічних наук, професор, професор кафедри міжнародна економіка і соціально-гуманітарні дисципліни ІПБТ УДУНТ;
- ЛАПКІНА І.О.** – доктор економічних наук, професор, завідувачка кафедри управління логістичними системами і проектами Одеського національного морського університету;
- КОЗЕНКОВ Д.С.** – кандидат економічних наук, професор, завідувач кафедри управління та адміністрування УДУНТ;
- ЮРЧИШИН О.Я.** – кандидат технічних наук, доцент, директор Департаменту інновацій та трансферу технологій НТУ України «КПІ імені Ігоря Сікорського»;

ЗМІСТ

УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ ТА ПРОГРАМАМИ

S. BUSHUYEV, N. BUSHUIEVA, D. BUSHUIEV, V. DUSHUIEVA INSPIRATIONAL PROJECT MANAGEMENT IN THE CIRCULAR ECONOMY ENVIRONMENT.....	19
V.O. CHEREPANOVA, O.I. PODREZ, P.G.PERERVA MANAGEMENT OF INTERNATIONAL PROJECTS USING THE AGILE METHOD.....	25
M.YU.GLIZNUTSA, I.V.DOLYNA, P.G.PERERVA FEATURES OF THE IMPLEMENTATION OF AN INNOVATIVE PROJECT.....	31
U.YU.HARNA, T.O.KOBIELIEVA, P.G.PERERVA PRICE EFFICIENCY OF THE IMPLEMENTATION OF A STRATEGIC PROJECT FOR A TRANSPORT ENTERPRISE.....	36
TETIANA HILORME STAKEHOLDER MODEL IN THE MANAGEMENT OF ENERGY EFFICIENCY PROJECTS.....	42
O.O. KHODYRIEVA, V.G.DYUZHEV, P.G.PERERVA RISK RESEARCH USING THE INTERNATIONAL AGILE PROJECT MANAGEMENT METHODOLOGY.....	47
A.V.KOSENKO, P.G.PERERVA THE ROLE OF INNOVATION IN THE PROJECTMANAGEMENT FARM.....	52
D.YU.KRAMSKOY, D.O. POBEREZHNYI, P.G.PERERVA FEATURES OF TASKS MANAGERA INNOVATION AND INFORMATION.....	56
K.S. MEKHOVYCH, E.S.MEKHOVYCH, P.G.PERERVA METHODOLOGICAL ESSENCE OF THE INNOVATIVE PROJECT.....	61
I.O.NOBYK, S.A.MEKHOVYCH, P.G.PERERVA RULES FOR SUCCESSFUL MANAGEMENT OF GLOBAL INTERNATIONAL INNOVATION PROJECTS.....	66
VARVARA PITERSKA DEVELOPMENT OF RISK MANAGEMENT MECHANISMS IN PROJECTS OF FREIGHT FORWARDING.....	72

ПЕРЕРВА П.Г., КОБЄЛЄВА Т.О. ФУНКЦІЇ ТА НАПРЯМКИ ВИКОРИСТАННЯ КОМПЛАЄНС-ФУНКЦІЇ НА ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВАХ.....	286
ПЕТРЕНКО В.О., ФОНАРЬОВА Т.А., СЕЛЕГЕЙ А.М., МАМЕШИН В.С. ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ З КОМПЛАЄНСУ ЯК ВАЖЛИВИЙ ЧИННИК ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ МЕТАЛУРГІЙНОГО ПІДПРИЄМСТВА.....	291
ТКАЧОВ М.М., КОБЄЛЄВА Т.О., ПЕРЕРВА П.Г. ДОСЛІДЖЕННЯ КОМПЛАЄНС-ПОРУШЕНЬ В СФЕРІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНО-ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	299
ТУБОЛЬЦЕВ Л.Г., ПЕТРЕНКО В.О., ФОНАРЬОВА Т.А., СЕЛЕГЕЙ А.М. СИСТЕМА «КОМПЛАЄНС» У МЕТАЛУРГІЙНОМУ ВИРОБНИЦТВІ УКРАЇНИ.....	305

КРЕАТИВНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

БАХАРЕВА О.В. КРЕАТИВНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ.....	313
МОЖАЙКІНА Н.В., МАВРОВА К.І. КОРПОРАТИВНА КУЛЬТУРА ЯК ФАКТОР РОЗВИТКУ КОРПОРАЦІЇ.....	318
ПУСТОВІТ Н.В. КРЕАТИВНИЙ КОМПОНЕНТ ПЕРСОНАЛЬНОГО БРЕНДУ НАУКОВЦЯ У КОНТЕКСТІ ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ.....	324
САМОЙЛЕНКО М.В. (науковий керівник Prof. IGOR КОРОТUN DRSC Чеська Республіка) РОЗВИТОК КРОС-КУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МЕНЕДЖМЕНТУ В УКРАЇНІ.....	328
САМОЛОВОВА Н.В. ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА ВЛАСНІСТЬ В ІНДУСТРІЇ МОДИ В УКРАЇНІ.....	333
ФОНАРЬОВА Т.А. ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ НА ОСНОВІ ВИКОРИСТАННЯ КРЕАТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ УПРАВЛІННЯ.....	337

СИСТЕМА «КОМПЛАСНС» У МЕТАЛУРГІЙНОМУ ВИРОБНИЦТВІ УКРАЇНИ

Л.Г. ТУБОЛЬЦЕВ,

к.т.н., старший науковий співробітник, завідувач відділом Інституту чорної металургії імені З. І. Некрасова НАН України, м. Дніпро

В.О. ПЕТРЕНКО,

д.т.н., професор, в.о. завідувача кафедри інтелектуальної власності та управління проектами Інституту промислових та бізнес технологій Українського державного університету науки і технологій, м. Дніпро

Т. А. ФОНАРЬОВА,

к.е.н., доцент, доцент кафедри інтелектуальної власності та управління проектами Інституту промислових та бізнес технологій Українського державного університету науки і технологій, м. Дніпро

А.М. СЕЛЕГЕЙ,

д.т.н., доцент, професор Українського державного університету науки і технологій, м. Дніпро

Анотація. Метою роботи є аналіз перспективи імплементації комплаєнсу в систему управління металургійними підприємствами України. Встановлено, що комплаєнс є подальшим розвитком системи управління якістю продукції. Впровадження такої системи на підприємстві є необхідним засобом економічної стабільності виробництва. Показано, що система комплаєнсу має широкі можливості для удосконалення, а держава може використати таку систему для забезпечення державного впливу на перспективний розвиток металургії.

Ключові слова: виробництво, комплаєнс, система управління, якість, стабільність

Abstract. The purpose of the work is to analyze the perspective of implementation of compliance in the management system of metallurgical enterprises of Ukraine. It was established that compliance is a further development of the product quality

management system. Implementation of such a system at the enterprise is a necessary means of economic stability of production. It is shown that the compliance system has wide opportunities for improvement, and the state can use such a system to ensure state influence on the prospective development of metallurgy.

Key words: production, compliance, management system, quality, stability

Створення та збереження якісної продукції, що відповідає потребам споживача, є безальтернативним засобом економічної стабільності виробника. На сьогодні, як і раніше, необхідним є поєднання таких параметрів продукції, як «швидко», «дешево» та «якісно» (рис.1).

Рисунок 1 – Схематичне уявлення виробництва продукції.

1 – сектор «халтурно»;

2 – сектор «довго»;

3 – сектор «дорого»;

4 – сектор «оптимально».

Пошук систем виробництва якісної продукції почався давно і призвів до появи різних методів оцінювання і прогнозування [1].

1905 рік – наукові основи виробництва (Ф. Тейлор);

1915 рік – «простірно-часовий розподіл» (Ф. та Л. Гілбрехт, Г. Форд);

1916 рік – Теорія адміністрування (А. Файоль);

1922 рік – Ідеальний тип чиновник (М. Вебер);

1931 рік – Перше застосування математичних моделей (У. Шухарт);

1940 рік – Застосування простих статистичних методів (Е. Демінг);

1950 рік – Статистичний контроль процесу (Е. Демінг, Дж. Джуран);

1955 рік – Система бездефектного виготовлення продукції;

1956 рік – Система управління якістю (А. Фейгенбаум);

1960 рік – Японський підхід до якості СWQС (К. Ісікава, Г. Тагуті);

1965 рік – Нуль дефектів (Ф. Кросбі, Т. КатарбінськіЮ И. Халпін);

1970 рік – Цикли якості (К. Ісікава);

1971 рік – Система НОРМ (В. Долецький);

1987 рік – Стандарти ІСО серії 9000.

Система управління якістю продукції розвивалася і надалі.

Для ефективної роботи будь-якої складної промислової системи, зокрема і гірничо-металургійного комплексу (ГМК), необхідно мати оптимальні цільові установки. ГМК є багатопараметричною системою, і тому цільові установки мають бути визначені для кожного параметра, що характеризує роботу галузі. Найбільш загальним показником ефективності роботи системи є фінансові показники та прибуток, які мають переважне значення для приватизованих підприємств. Для базових галузей економіки цих показників недостатньо, оскільки необхідно враховувати загальнодержавні, соціальні та екологічні інтереси суспільства [2]. Тому до найважливіших показників (параметрів) роботи ГМК можуть бути віднесені такі:

- законодавча база, що визначає загальні напрями роботи металургійного комплексу;
- стан світової економіки та вимоги споживачів металопродукції до її якості та технологій виробництва;
- технічний рівень виробничої бази підприємств та рівень застосування нових технологій відповідно до світового рівня;
- енергоємність продукції галузі та її відповідність сучасним екологічним вимогам, тощо.

Тому актуальним є пошук можливості оптимізації роботи складних промислових систем у зовнішніх і внутрішніх умовах, що змінюються. Підвищення загальносвітового рівня та перехід до нового вищого рівня виробництва є загальносвітовим трендом. Перспективу виживання виживають мають тільки ті виробництва, які мають тренд до постійного удосконалення загальновизнаних стандартів [3].

Існує декілька рівнів інформаційного забезпечення сталого виробництва продукції високої якості (рис.2): 1 – рівень відповідності підприємства

стандартам, що прийняті у вітчизняній та міжнародній практиці; 2 – фактичний рівень інформаційного забезпечення підприємства; 3 – ймовірність досягнення підприємством максимально можливих результатів в різних сферах своєї діяльності; 4 – напрямок підвищення рівня інформаційного забезпечення підприємства.

Рисунок 2 – Базові елементи інформаційного забезпечення системи управління якістю продукції на металургійному підприємстві

В останні роки з'явилась нова система приведення діяльності компаній у відповідність до вимог законодавства, корпоративних, соціальних та етичних норм, що визначається терміном «Комплаєнс». Система призначена для зменшення ризиків роботи підприємств в умовах міжнародної співпраці. В цілому, всі комплаєнс-ризиків можна розділити на три основні типи: фінансові, операційні та бізнес-ризиків. До обов'язків комплаєнс-менеджменту входить відстеження, щоб компанія працювала у суворій відповідності до законів держави. Зокрема, порушення протипожежної безпеки чи охорони праці – це можливість претензій з боку державних наглядових органів.

Порушення комплаєнсу загрожує фінансовими та репутаційними втратами. Закріпленого Законом контролю та управління комплаєнсом в Україні немає. Однак уникнути впровадження комплаєнс-контролю неможливо, якщо компанія працює із закордонними партнерами. При відкритті рахунку в іноземному банку українська компанія проходить комплаєнс-контроль і

повинна мати репутацію, яка відповідає західним стандартам та нормам антикорупційного законодавства.

Наразі лише окремі українські компанії визнали, що комплаєнс є фактором успішності бізнесу. Проте, впровадження цієї системи на перспективу може стати обов'язковим, у тому числі і для металургійних підприємств. Слід визнати, що застосування комплаєнсу може включати значно більше параметрів, що нині використовуються. Поки що до сфери комплаєнсу з боку держави не віднесені вимоги щодо технологічного рівня виробництва та його відповідності світовому рівню. У той же час відставання технічного рівня металургійного виробництва від світового створює загрози для національної безпеки. Тому доцільно розглянути перспективні параметри застосування системи комплаєнс, що можуть бути використані державою для металургійного виробництва як гарантії забезпечення національної безпеки.

Одним з таких параметрів може бути забезпечення енергетичної безпеки. Поки що металургійне виробництво України має значно вищі параметри споживання енергоресурсів порівняно з розвиненими країнами світу (рис.3).

Рисунок 3 – Середні питомі витрати енергоресурсів на виробництво прокату в різних країнах світу, т.у.п./т прокату.

Перспективним напрямком розвитку ГМК України має стати технічне переозброєння металургійного виробництва для досягнення світового рівня економного споживання енергоресурсів [4]. Для інтегрованого металургійного комплексу України («доменна піч – конвертер») на перспективу можуть бути визначені енергетичні показники, що відповідають кращим досягненням у світовій практиці: споживання енергії – 670 кг.у.п./т сталі (нині 1340-1400 кг.у.п./т прокату); споживання води – 3,84 м³/т сталі (нині до 7 м³/т сталі);

використання води з оборотного циклу – 97,5 %; викиди пилу від руди до сталі – не більше 0,3 кг/т сталі (нині 0,95-0,99 кг/т сталі), а з використанням рукавних фільтрів на рівні 5,5 г/т сталі; викиди CO₂ – на рівні 0,25 т/т сталі (нині до 4,7-5,0 т/т сталі).

Нині всі металургійні підприємства України знаходяться у приватній власності. Тому держава не має впливу на формування промислової політики у металургійному виробництві. Але держава може використати систему комплаєнс для забезпечення державного впливу на перспективний розвиток металургії. В період відновлення країни після військової агресії РФ у 2014-2023 роки має відродитися координаційна роль держави зі значним посиленням впливу на розвиток металургійної галузі, зокрема, через Міністерство з питань стратегічних галузей промисловості України або створення Міністерства промислової політики України. Поряд з цим, на державному рівні потрібно: розробити комп'ютерну модель оптимізації роботи металургійної галузі; виконати прогнозну оцінку розвитку металоспоживаючих галузей України та визначити заходи, що впливають на зростання обсягів споживання і сортамент необхідного в основних секторах економіки металопрокату; визначити оптимальні об'єми видобутку, підготовки і переробки основних видів металургійної сировини (вугілля, коксівне вугілля, нові види енергоносіїв, залізна руда, гематитова окислена сировина, тощо), що відповідають сталому розвитку економіки України; створити умови для залучення іноземних інвесторів; підтримувати співпрацю українських підприємств зі спеціалізованими міжнародними компаніями, які мають комерційний інтерес до металургійного сектору країни.

Таким чином, розроблення параметрів та реалізація системи комплаєнс на металургійних підприємствах України дозволить забезпечити підвищення металургійного виробництва до світового рівня.

Перелік посилань:

1. Современные системы управления качеством. [Электронный ресурс]: <https://www.google.com/search?q>.
2. Большаков В. И., Тубольцев Л. Г. Чорна металургія і національна безпека України. *Вісник Національної академії наук України*. 2014. Вип. 9. С. 48-58.
3. Тубольцев Л.Г. Концепція сталого розвитку чорної металургії України в сучасних умовах. / Л.Г.Тубольцев, О.Є.Меркулов, А.Г.Пригунова, А.А.Нарівський. // *Метал та литво України*. 2022. № 4. С. 8-18.
4. Концепція сталого розвитку металургії України. Стан, досвід, перспективи. Монографія: Л.Г.Тубольцев, А.Г.Пригунова, А.В.Нарівський, В.О.Петренко. Дніпро: 2022. 364 с.

Наукове видання

**УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПРОЄКТНОГО ТА
НЕЙПРОМЕНЕДЖМЕНТУ, ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ УПРАВЛІННЯ,
ТЕХНОЛОГІЙ СТВОРЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ ОБ'ЄКТІВ ПРАВА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ, ТРАНСФЕРУ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
ЗА МАТЕРІАЛАМИ
V Міжнародної науково-практичної
інтернет-конференції
(23-24 березня 2023 року)
Київ-Дніпро**

Головний редактор д.т.н., проф. Петренко В.О.
Науковий редактор д.т.н., проф. Молоканова В.М.
Науковий редактор к.т.н., доц. Дорожко Г.К.

Видавець ТОВ «ЮРИДИЧНА КОМПАНІЯ «ЮРСЕРВІС»
49000, м. Дніпро,
вул. Воскресенська, буд. 39
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів
видавничої продукції
ДК № 6550 від 20.12.2018